

Το ηλιακό λεωφορείο

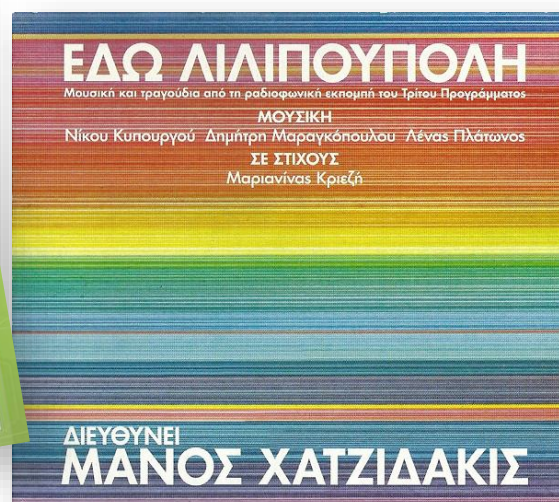
Βιβλίο Γλώσσας Γ' Δημοτικού, μέρος Β'

Με το «ηλιακό λεωφορείο», ποίημα της Μαριανίνας Κριεζή, θα μεταφερθούμε αυτήν την βδομάδα σ' έναν φανταστικό κόσμο.

Ήταν κάποτε μια μικρή ονειρεμένη πολιτεία, η **Λιλιπούπολη**, που στους δρόμους της ταξίδευε ένα αλλιώτικο λεωφορείο...

Το «ηλιακό λεωφορείο» είναι ένα **τραγούδι** από την περίφημη ραδιοφωνική εκπομπή με τον τίτλο «Λιλιπούπολη». Κάθε μέρα ξεδιπλωνόταν ένας ολόκληρος κόσμος γεμάτος φαντασία, ποίηση και μουσική. Υπεύθυνος της εκπομπής ήταν ο Μάνος Χατζιδάκις.

Η εκπομπή έβγαινε στον αέρα από το 1976 ως το 1980.

Το ηλιακό λεωφορείο

Ήταν κάποτε μια μικρή, ονειρεμένη πολιτεία, η Λιλιπούπολη, που στους δρόμους της ταξίδευε ένα αλλιώτικο λεωφορείο

Ένα λεωφορείο που το λένε **Ηλιοτρόπιο**
με πεταλούδες άσπρες και **ροζ**,
κάνει κάθε μέρα κι ένα **δρομολόγιο**
πάνω σε μια γραμμή από **φως**.

Τρέχα, ηλιακό μου **λεωφορείο**,
πέρνα σαν αστραπή **πορτοκαλιά**
κι απ' την εξάτμισή σου πέτα γύρω **γύρω**
ηλιόσπορους να τρώνε τα **πουλιά**.

Μ' ένα λεωφορείο που το λένε **Ηλιοτρόπιο**
γεμάτο γέλιο και **μουσικές**,
πάμε κάθε μέρα κι ένα **δρομολόγιο**
στις φωτεινές μας **Λιλιγειτονιές**.

Στίχοι της Μαριανίνας Κριεζή από το τραγούδι «Το ηλιακό λεωφορείο»,
που περιλαμβάνεται στον δίσκο της MINOS-EMI Εδώ Λιλιπούπολη

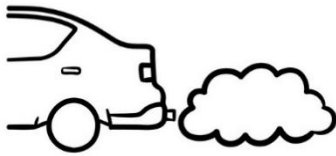

Άκουσε το τραγούδι πατώντας στον πιο κάτω σύνδεσμο:

https://www.youtube.com/watch?v=y_ziDShvKkU&feature=emb_logo

Ηλιοτρόπιο=φυτό που ακολουθεί τον ήλιο κατά τη διάρκεια της ημέρας και στρέφεται πάλι προς την ανατολή το πρωί.

Εξάτμιση = τα καυσαέρια του αυτοκινήτου

Εργασία 2 Ξεκλειδώνω το κείμενο

1. Παρατηρώ τον τίτλο του ποιήματος. Ποιο επίθετο περιγράφει το λεωφορείο και τι σημαίνει;

Το επίθετο που περιγράφει το λεωφορείο είναι "ηλιακό" και σημαίνει ότι χρησιμοποιεί την ενέργεια του ήλιου για να λειτουργήσει.

2. Γράφω λέξεις που ανήκουν στην ίδια οικογένεια με τη λέξη ήλιος

ηλιόλουστος

ηλιοθεραπεία

ηλιοβασίλεμα

ηλιαχτίδα

3. Υπογραμμίζω στίχους στο ποίημα που δείχνουν ότι δεν είναι ένα συνηθισμένο λεωφορείο. Στη συνέχεια, διαλέγω δύο από αυτούς τους στίχους και τους γράφω.

A. Το ηλιακό λεωφορείο κινείται πάνω σε μια γραμμή από φως

B. Η εξάτμισή του πετάει ηλιόσπορους

4. Στο ποίημα υπάρχει ομοιοκαταληξία. Ένωσε τις λέξεις που ομοιοκαταληκτούν όπως το παράδειγμα.

Ένα λεωφορείο που το λένε **Ηλιοτρόπιο**
με πεταλούδες άσπρες και **ροζ**,
κάνει κάθε μέρα κι ένα **δρομολόγιο**
πάνω σε μια γραμμή από **φως**.

5. Βρίσκω διαφορές.

Κανονικό λεωφορείο	Ηλιακό λεωφορείο
Κινείται στην άσφαλτο	Κινείται σε μια γραμμή από φως
Η εξάτμισή του πετάει καυσάερια	Η εξάτμισή του πετάει ηλιόσπορους
Είναι πολύχρωμο με πεταλούδες άσπρες και ροζ	Είναι απλά βαμμένο

Μετοχές ενεργητικής φωνής

Μετοχές: Οι μετοχές είναι λέξεις που φτιάχνονται από ρήματα και τις χρησιμοποιούμε για να δώσουμε περισσότερες πληροφορίες για το πώς γίνεται αυτό που περιγράφει το ρήμα. Σχηματίζονται με την κατάληξη **-οντας** ή **-ώντας**.

π.χ. Ο Μάριος χαιρετούσε τους γονείς του **κουνώντας** τα χέρια του.

Η Ρένα πέρασε όλο το απόγευμα **παίζοντας** στην αυλή του σπιτιού της.

- ✓ Τα ρήματα που τελειώνουν σε **-ω** χωρίς τόνο σχηματίζουν τη μετοχή της ενεργητικής φωνής σε **-οντας**, δηλαδή με όμικρον, χωρίς τόνο.

π.χ. παίζω - παίζ**οντας**, διαβάζω - διαβάζ**οντας**, γράφω - γράφ**οντας**

- ✓ Τα ρήματα που τελειώνουν σε **-ώ** με τόνο σχηματίζουν τη μετοχή της ενεργητικής φωνής σε **-ώντας**, δηλαδή με ωμέγα και παίρνουν τόνο.

π.χ. ζητώ - ζητ**ώντας**, κρατώ - κρατ**ώντας**, κολλώ - κολλ**ώντας**

1. Σχηματίζω μετοχές ενεργητικής φωνής από τα παρακάτω ρήματα.

περιμένω περιμέν**οντας**

απλώνω απλών**οντας**

καθαρίζω καθαρίζ**οντας**

βγαίνω βγαίν**οντας**

σκάβω σκάβ**οντας**

οδηγώ

οδηγ**ώντας**

μετρώ

μετρ**ώντας**

φορώ

φορ**ώντας**

μιλώ

μιλ**ώντας**

κοιτώ

κοιτ**ώντας**

2. Συμπληρώνω τις μετοχές με **ο** ή **ω** και βάζω τόνο όπου χρειάζεται.

κολυμπώντας

τραγουδώντας

σφυρίζοντας

ακολουθώντας

προσέχοντας

γλιστρώντας

χρησιμοποιώντας

μεταφέροντας

Συμπληρώνω τις προτάσεις με τη μετοχή που προέρχεται από το ρήμα της παρένθεσης.

- * Καθαρίζω το δωμάτιό μου **τραγουδώντας** . (τραγουδώ)
- * Ξεκουράζομαι **διαβάζοντας** (διαβάζω) εξωσχολικά βιβλία.
- * Περνώ το δρόμο από τις διαβάσεις **προσέχοντας** (προσέχω) δεξιά και αριστερά, μήπως έρχεται κάποιο αυτοκίνητο.
- * Η Αυγή **φεύγοντας** (φεύγω), ξέχασε να πάρει την ομπρέλα της.
- * Ο Αριστείδης έφυγε **τρέχοντας** (τρέχω) για την παιδική χαρά.
- * Η δασκάλα ζήτησε να κάνουμε ησυχία **χτυπώντας** (χτυπώ) τα χέρια της.
- * Το τρένο έφυγε **σφυρίζοντας** (σφυρίζω) για τον επόμενο σταθμό.
- * Ο Οδυσσέας έφτασε στη χώρα των Φαιάκων **κολυμπώντας** . (κολυμπώ)
- * Η θεά Αθηνά έδειξε τη συμπάθειά της προς τον Οδυσσέα **βοηθώντας** τον (βοηθώ) πολλές φορές.

Προαιρετική εργασία

Φτιάξε το δικό σου ηλιακό λεωφορείο και στείλε μας την φωτογραφία του. Μπορείς να πάρεις ιδέες από τον πιο κάτω σύνδεσμο

<https://mylittleworld.gr/%cf%84%ce%bf-%ce%b7%ce%bb%ce%b9%ce%b1%ce%ba%cf%8c->